

บันทึก

เรื่อง ปัญหาการตีความ มาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้มีหนังสือ
ด่วนมาก ที่ กลต.ม.๑๙๕๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีปัญหาข้อ
กฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาว่าบุคคลที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งการโดยอาศัยอำนาจตาม
มาตรา ๕๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และ
ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.
๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือมาตรา ๒๔ ตรี วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคาร
พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการ
ธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ถอดถอนจากการดำรงตำแหน่งในบริษัท
เงินทุนหรือธนาคารพาณิชย์ แล้วแต่กรณี จะเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามความหมายของ
มาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และไม่สามารถ
ดำรงตำแหน่งในบริษัทหลักทรัพย์ได้ เนื่องจากเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่ง
กฎหมายอื่นหรือไม่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จึงได้เสนอ
ข้อเท็จจริงและประเด็นปัญหาสรุปความได้ ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑ ธนาคารแห่ง
ประเทศไทยพิจารณาเห็นว่ามี ความจำเป็นที่รับตัวที่จะต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของ
บริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งสิ้น ๑๔ แห่ง ซึ่งหากปล่อยเน้นเข้าอาจเกิดความเสียหาย
แก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๗ ทวิ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.
๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ
เงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ
มาตรา ๒๔ ตรี วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๔๐ ถอดถอนกรรมการทั้งคณะของสถาบันการเงินทั้ง ๑๔ แห่งดังกล่าว ออกจาก
ตำแหน่ง และแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทน

๒. ความเห็น

ตามคำสั่งธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกำกับ

หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาในกรณีริบตัวน และในคำสั่งถอดถอนกรรมการของสถาบันการเงินแต่ละแห่งดังกล่าวธนาคารแห่งประเทศไทยมิได้ระบุว่ากรรมการแต่ละคนที่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งเป็นผู้มีความไม่เหมาะสมหรือมีความบกพร่องในการทำหน้าที่โดยส่วนตัวหรือไม่ และเนื่องจากบุคคลทั้งหมดดังกล่าวถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งโดยคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย จึงมีปัญหว่ากรรมการที่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งในสถาบันการเงินทั้ง ๑๔ แห่ง ตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยจะเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นหรือไม่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เห็นว่ามีลักษณะต้องห้ามตามมาตราดังกล่าวอาจแบ่งได้เป็น ๒ ส่วน ส่วนที่หนึ่งเป็นลักษณะต้องห้ามเนื่องจากบุคคลนั้นเคยถูกถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และส่วนที่สองเป็นลักษณะต้องห้ามเนื่องจากบุคคลนั้นเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น กรณีที่เป็นประเด็นปัญหาคือการตีความลักษณะต้องห้ามส่วนที่สอง ซึ่งปรากฏในประเด็นดังกล่าวมีความเห็นแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า การตีความลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๓ (๕) ทั้งในส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สองควรต้องมีความสัมพันธ์หรือสอดคล้องกันในเรื่องเหตุของการถอดถอน โดยใช้เหตุแห่งการถอดถอนที่กำหนดในมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นฐานในการเทียบเคียง ฝ่ายที่หนึ่งจึงวางแนวพิจารณาว่าเนื่องจากเหตุแห่งการถอดถอนตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ คือ การถอดถอนเนื่องจากผู้บริหารคนนั้นเป็นต้นเหตุที่ทำให้บริษัทหลักทรัพย์มีฐานะหรือมีการดำเนินงานในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นต้นเหตุในการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ออกตามมาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ดังนั้น การถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นจึงต้องมีเหตุที่เทียบเคียงได้กับเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่กล่าวข้างต้นด้วย การถอดถอนนั้นจึงจะเป็นเหตุทำให้บุคคลดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่าลำพังคำสั่งธนาคารแห่งประเทศไทยที่ใช้อำนาจตามมาตรา ๕๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ หรือมาตรา ๒๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ยังไม่ถือว่าบุคคลที่ถูกถอดถอนตามคำสั่งดังกล่าวมีลักษณะต้องห้าม เพราะคำสั่งดังกล่าวมิได้ระบุว่าบุคคลรายใดที่ถูกถอดถอนเป็นต้นเหตุที่ทำให้สถาบันการเงินมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นต้นเหตุแห่งการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของทางการแต่อย่างใดคำสั่งดังกล่าวจึงยังไม่อาจเทียบเคียงกับเหตุตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ จนกว่าจะปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมที่แสดงได้ถึงการเป็นต้นเหตุอย่างใด

อย่างหนึ่งข้างต้น ดังนั้น ตราบเท่าที่ไม่มีการยืนยันว่าบุคคลที่ถูกถอดถอนตามคำสั่งธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว คือบุคคลที่เป็นต้นเหตุแล้ว จะถือว่าบุคคลที่มีชื่อตามคำสั่งนั้นเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามความหมายของมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การตีความลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ในส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สองไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์หรือสอดคล้องกันในเรื่องเหตุของการถอดถอนเพราะบทบัญญัติส่วนที่ว่า “เคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น” เป็นบทบัญญัติที่ต้องการเพียงผลของการสั่งถอดถอนตามกฎหมายอื่น มิได้มีความตอนใดที่แสดงให้เห็นว่า นอกจากผลของการสั่งถอดถอนตามกฎหมายอื่นแล้วจะต้องมีการพิจารณาเทียบเคียงเหตุแห่งการถอดถอนตามกฎหมายอื่นว่าต้องสอดคล้องกับเหตุถอดถอนตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ด้วยเพราะหากผู้ร่างมีวัตถุประสงค์ดังกล่าวก็คงจะต้องมีบัญญัติข้อความอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อวางขอบเขตของการตีความบทบัญญัติดังกล่าวไว้ด้วย การที่บทบัญญัติของกฎหมายปัจจุบันกำหนดเพียงว่า “เคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น” จึงเป็นบทบัญญัติที่ยืดหยุ่นในด้านการอ้างอิงกฎหมายอื่น ส่วนกฎหมายอื่นแต่ละฉบับกำหนดเหตุแห่งการถอดถอนไว้เป็นประการใด มิใช่ปัญหาที่กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จะต้องนำมาพิจารณาซ้ำ ดังนั้น ตามความเห็นของฝ่ายที่สอง กรรมการทุกคนที่ถูกคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยถอดถอนออกจากตำแหน่งตามข้อเท็จจริงที่หารือจึงมีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยไม่คำนึงว่าเหตุแห่งการถอดถอนเป็นเรื่องใด ดังนั้น จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๑๐๓ (๕)^๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์แต่งตั้งหรือยอมให้บุคคลที่เคยถูก

^๑ มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์ตั้งหรือยอมให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการหรือที่ปรึกษาของบริษัทหลักทรัพย์

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) เคยถูกถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ หรือเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

ถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการกรรมการหรือผู้จัดการตามมาตรา ๑๔๔^๒ หรือมาตรา ๑๔๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นเป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการหรือที่ปรึกษาของบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งคำว่า “ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น” นั้น พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ มิได้กำหนดไว้ว่าหมายถึงบทบัญญัติของกฎหมายใดบ้าง หรือมีขอบเขตแค่ไหน ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการตีความกฎหมายที่ว่า กรณีที่บทบัญญัติของกฎหมายมีถ้อยคำต่อเนื่องกันและคำสุดท้ายเป็นคำที่มีความหมายทั่วไปต้องตีความคำสุดท้ายให้มีความหมายทำนองเดียวกับคำที่มาก่อน (ejusdem generis rule) ดังนั้น การถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นตามกรณีนี้จึงต้องเทียบเคียงจากกรณีการถูกถอดถอนตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ และเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แล้วจะเห็นได้ว่าการถอดถอนตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวนี้มีเหตุเนื่องมาจากผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์คนใดคนหนึ่งเป็นต้นเหตุทำให้บริษัทหลักทรัพย์มีฐานะหรือมีการดำเนินงานในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นต้นเหตุในการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๔๑^๔ หรือมาตรา

^๒ มาตรา ๑๔๔ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อสำนักงานว่า บริษัทหลักทรัพย์ใดมีฐานะหรือมีการดำเนินงานในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานตามมาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้ และให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบจากสำนักงานเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันถอดถอน

^๓ มาตรา ๑๔๕ บริษัทหลักทรัพย์ใดไม่ถอดถอนบุคคลหรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันถอดถอน ให้สำนักงานด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ก.ล.ต.มีอำนาจสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์นั้นไม่ถอดถอน

(๒) แต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดไปดำรงตำแหน่งแทนผู้ซึ่งถูกถอดถอนเป็นเวลาไม่เกินสามปี และให้บุคคลนั้นได้รับคำตอบแทนตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดโดยให้จ่ายจากทรัพย์สินของบริษัทหลักทรัพย์นั้น และในระหว่างเวลาที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งอยู่ ผู้ถือหุ้นของบริษัทหลักทรัพย์จะมีมติเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งของสำนักงานมิได้

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้ถือว่าคำสั่งของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง เป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี

บุคคลซึ่งถูกถอดถอนจะเข้าไปเกี่ยวข้องหรือดำเนินการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงและทางอ้อมในบริษัทหลักทรัพย์นั้นมิได้ และต้องอำนวยความสะดวก และให้ข้อเท็จจริงแก่บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งแทน

“ มาตรา ๑๔๑ ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าบริษัทหลักทรัพย์ใด

(๑) จัดทำบัญชีไม่เรียบร้อยหรือไม่ทำให้แล้วเสร็จภายในเวลาอันสมควร

๑๔๕^๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเหตุของการถอดถอนทั้งสองกรณี นั้นอาจเทียบเคียงได้กับเหตุของการถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนตามมาตรา ๕๗ ทวิ^๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ หรือของธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา ๒๔ ตริ^๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม

(๒) กระทำการหรือไม่กระทำการตามที่สำนักงานประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ ก.ล.ต.

ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแก้ไขการกระทำดังกล่าวหรือกระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามที่สำนักงานเห็นสมควรภายในเวลาที่กำหนด

^๕ มาตรา ๑๔๒ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อสำนักงานว่าบริษัทหลักทรัพย์ใดมีฐานะหรือมีการดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานดังกล่าวได้ภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนด

^๖ มาตรา ๕๗ ทวิ* เมื่อปรากฏหลักฐานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยว่า บริษัทใดมีฐานะหรือการดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทใด ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๗ ตริ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้บริษัทนั้นถอดถอน กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้ ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งให้ถอดถอนบุคคลใด ให้บริษัทนั้นแต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันถอดถอน บริษัทใดไม่ถอดถอนบุคคลหรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทน ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งบริษัทนั้นไม่ถอดถอน

(๒) แต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทนผู้ซึ่งถูกถอดถอน

ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัทใด ซึ่งหากปล่อยเนิ่นช้าอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งถอดถอนกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้น และแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทนได้ทันทีตามที่เห็นสมควร

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ มาตรา ๒๔ ตริ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยว่าธนาคารพาณิชย์ใดมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๒๔ ทวิ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นถอดถอนกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้

ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นแต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันถอดถอน

ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดไม่ถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคสอง ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งถอดถอนบุคคลดังกล่าวหรือแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทน

แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ

สำหรับกรณีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๕๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ และมาตรา ๒๔ ตี วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ สั่งถอดถอนกรรมการของบริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ทั้งคณะ เนื่องจากมีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องแก้ไขฐานะและการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ดังกล่าว เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน โดยคำสั่งนั้นมีได้ระบุว่าบุคคลใดเป็นต้นเหตุที่ทำให้บริษัทเงินทุนหรือธนาคารพาณิชย์มีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นต้นเหตุในการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้น เหตุของการถอดถอนกรรมการดังกล่าวจึงไม่อาจเทียบเคียงกับเหตุของการถอดถอนผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๔๔ และมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ ฉะนั้น กรรมการของบริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ที่ถูกคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยถอดถอนตามกรณีนี้ จึงมิใช่เป็นกรรมการที่เคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นตามนัยมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๔๒

ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนที่ต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์ใด ซึ่งหากปล่อยเนิ่นช้าอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งถอดถอนกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์นั้นและแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทนได้ทันทีตามที่เห็นสมควร